

PROJECTE DE MEDIACIÓ ESCOLAR

Proposta per a centre receptor TOTedu

IES ÁLVARO FALOMIR D'ALMASSORA

GENERALITAT
VALENCIANA

ACI.
ARA.

TOT
edu

ÍNDEX

1. OBJECTIU PRINCIPAL
2. ORGANITZACIÓ EN LA PARTICIPACIÓ TOTEDU
3. ACCIONS CONCRETES DURANT LES VISITES
4. ROLS DEL PROFESSORAT, ALUMNAT I PROFESSORAT VISITANT
5. METODOLOGIA
6. TEMPORALITZACIÓ
7. MATERIALS NECESSÀRIS
8. ORGANITZACIÓ DEL PROJECTE DE MEDIACIÓ AL CENTRE

1. OBJECTIU PRINCIPAL

L'objectiu principal del projecte MEDIACIÓ ESCOLAR és incorporar nous recursos en la Comunitat Educativa per resoldre els conflictes d'una forma no violenta, en l'alumnat d'ESO i Batxillerat i el professorat.

La mediació contribueix a regular la convivència en el centre desenvolupant actituds i habilitats relacionals positives, prevenint la violència de tot tipus, intervenint constructivament enfront dels conflictes i propiciant la reparació responsable i la reconciliació entre persones que passen molt de temps juntes. De retruc, la millora en el clima del centre incideix positivament en la resta d'activitats educatives i ens ajuda a mantindre un clima en les aules que afavoreix l'aprenentatge educatiu.

Es basa en el diàleg, la cooperació i la responsabilitat de cada persona en el manteniment d'un clima pacífic. Accepta les diferències, no intenta canviar a les persones, ni les seves idees. Tan sols contribueix a evitar enfrontaments, aprendre eines per relacionar-nos i a crear consens. Participar en una mediació i formar-se, és una decisió voluntària, és el primer pas per l'inici d'aquest projecte.

Davant d'un cas les parts enfrontades demanen ajuda a una altra persona imparcial -la persona mediadora- que les escolta i les ajuda a arribar a un acord que agrada a tothom, sense vencedors ni vençuts.

No tots els conflictes es poden mediar, la mediació no s'aplica quan el conflicte requereix intervenció terapèutica o legal (assetjament, agressions, ...).

Aquest projecte ajuda a la Comunitat Educativa a créixer com a societat plural i igualitària. Les paraules clau que la defineixen són:

- Educar la convivència
- Fomentar la inclusió
- Basar-se en el diàleg entre iguals
- Aprendre a cooperar
- Créixer en responsabilitat individual
- Crear un clima comunitari familiar entre totes les persones que participen
- Manteniment d'un clima pacífic entre les relacions de tota la Comunitat Educativa

Aprofitant aquesta projecció, Mediació Escolar ofereix un context real, vivencial i observable perquè el professorat visitant del programa TOTedu pugui conèixer de primera mà el funcionament d'un projecte de convivència educatiu real, observar els processos que el fan possible i reflexionar sobre la seua aplicació a altres centres

2. ORGANITZACIÓ EN LA PARTICIPACIÓ TOTEDU

Actuacions previstes i preparació:

1. Presentació al Claustre i el Consell escolar de la proposta de participació en TOTedu.
2. Presentació de la proposta a la Comissió de Mediació, conformada per professorat del departament de valencià, llengües estrangeres, Educació Física i Història.
3. Selecció de l'alumnat i el professorat participant en el programa TOTedu.
4. Preparació de la presentació introductòria de la jornada amb l'explicació del funcionament i organització de la mediació al centre i d'una sessió de mediació simulada.
5. Selecció de documentació necessària utilitzada al centre per mostrar tot el procés de mediació.
6. Organització d'un espai destinat a les intervencions: aula de visita de famílies de l'IES (organització de l'espai i el material necessari per fer la mediació)
7. Planificació d'un calendari.
8. Coordinació amb el professorat visitant i definició de les seues funcions en el projecte.

3. ACCIONS CONCRETES DURANT LES VISITES

1. Explicació prèvia
 - Presentació del projecte de Mediació al centre, al professorat visitant.
 - Explicació del funcionament de les mediacions, organitzatiu i pedagògic.
 - Mostra dels rols de l'alumnat i del professorat en el procés.

2. Simulació d'una mediació

- Emissió en directe d'una mediació simulada.
- Observació per part del professorat visitant del treball en temps real.
- Visió completa del procés: premediació, mediació i revisió.

3. Torn de reflexió i retorn

- Reflexió guiada entre professorat del centre, alumnat i professorat visitant.
- Anàlisi del procés i dels elements pedagògics observats.
- Espai per a preguntes, dubtes i propostes d'adaptació del model a altres centres.
- Recollida de suggeriments i generació de conclusions compartides

4. ROLS DEL PROFESSORAT, ALUMNAT I PROFESSORAT VISITANT

- Professorat del centre
 - Coordinar i supervisar les activitats del projecte.
 - Impartir o facilitar la formació específica en aspectes de mediació escolar.
 - Acompanyar el procés de planificació, mediació i revisió.
 - Organitzar i conduir les sessions de visita del professorat TOTedu.
 - Avaluar el treball de l'alumnat i orientar el professorat visitant en els aspectes metodològics.
- Alumnat
 - Realitzar la formació per ser persones mediadores.
 - Participar activament en les activitats relacionades amb el projecte mediador
 - Desenvolupar tasques de escolta activa, parafrasejar, imparcialitat, assertivitat.
 - Preparació previa del simulacre d'una mediació, tant de l'alumnat que tindrà un problema com de l'alumnat que serà el mediador.
 - Realització d'una mediació.
 - Mostrar el procés de treball al professorat visitant.

- Alumnat del centre
 - Explicar com es demana una mediació i quines són les primeres accions.
 - Presentar el problema i explicar les premisses per a mediar
 - Explicar i realitzar una premediació amb l'alumnat que té el conflicte
 - Explicar i realitzar una mediació.
 - Precs i preguntes dels assistents, resoldre els dubtes.

- Professorat participant TOTedu (visitant)
 - Participar en la xarrada prèvia sobre el funcionament tècnic, organitzatiu i pedagògic de la Mediació.
 - Participar com a espectador actiu en el simulacre d'una mediació preparada en anterioritat per visibilitzar el seu desenvolupament.
 - Fer preguntes, recollir materials i reflexionar sobre l'aplicació del model al seu propi centre.
 - Col·laborar en moments puntuals si escau, sempre com a observadors actius.

5. METODOLOGIA

- Formació en mediació escolar a l'alumnat per part del professorat del centre que s'ha format prèviament.
- Assistència a totes les sessions per part de l'alumnat.
- Les classes són principalment participatives i pràctiques, encara que són necessàries sessions teòriques.
- Treball cooperatiu entre tot el grup d'alumnat mediador. Aprenentatge personal per aconseguir tècniques amb les que solucionar els seus problemes i saber afrontar-los.
- Metodologia vivencial, les mediacions a les que assisteix l'alumnat són reals.
- Avaluació contínua del procés i dels resultats.

6. TEMPORALITZACIÓ

- ✓ Novembre: presentació al Claustre i el Consell escolar de la proposta de participació en TOTedu.
- ✓ Desembre: formació inicial i reunions per a establir el contingut concret de la sessió simulacre de mediació i les persones participants com a alumnat en conflicte i persones mediadores.
- ✓ Gener i febrer. Preparació presentació visual i del material a presentar al professorat visitant.
- ✓ Març: Simulacre amb la presència del professorat visitant.
- ✓ Abril: Avaluació de tot el procés per part d'alumnat, professorat de l'IES Álvaro Falomir i professorat visitant.

(La temporalització es podrà adaptar segons el centre, els grups i el professorat visitant.)

7. MATERIALS NECESSÀRIS

- Ordinador amb programari lliure (presentació) projector/pantalla digital per a fer l'explicació prèvia.
- Mostra de llibres d'activitats de mediació escolar.
- Documentació física: Guions, fitxes de treball i documents de preparació.
- Espai físic habilitat per a les mediacions i per guardar el material.
- Connexió a internet estable.
- Taules i cadires per a realitzar la mediació.
- Material publicitari i de difusió que disposem.
- Plataforma de difusió (web del centre, xarxes socials, ...).

8. ORGANITZACIÓ DEL PROJECTE DE MEDIACIÓ AL CENTRE

Destinatari del servei de Mediació:

El servei de mediació s'oferirà a tot l'alumnat del centre.

Persones mediadores:

Actuaran com a persones mediadores tant el professorat que ha participat en el programa de formació com l'alumnat que ja han completat el seu període de formació.

Durant les primeres mediacions de les persones formades i fins que el professorat responsable/tutorando ho considere convenient, l'alumnat actuarà recolzat per algun professor/a o per un/a mediador/a que com a mínim haja mediat durant dos cursos escolars.

Persona coordinadora del servei de mediació:

La coordinadora de mediació serà l'encarregada de posar en marxa el procés quan hi haja sol·licituds de mediació.

Sempre que siga necessari es convocarà al professorat format com a mediador i a l'alumnat.

Horari desenvolupament d'una mediació:

L'alumnat mediador encarregat de cada mediació decideix quan la farà, si no pot ser en hores de tutoria, en hores de qualsevol assignatura, tot depèn de la seua disponibilitat (exàmens, activitats extraescolars...) però sempre dins del termini, el més ràpid possible després d'un incident.

Inici procés d'una mediació - Sol·licitud:

Si un/a alumne/a, professor/professora necessita fer una mediació perquè es veu immers en un conflicte pot sol·licitar-la de diverses maneres:

- Mitjançant **els tutors i les tutores** que les demanen quan veuen que alguna cosa no funciona bé entre alumnat del seu grup o quan hi ha algun problema entre dos alumnes per a evitar càstigs.
- En **la bústia** situada al costat de la sala de professorat. Ara no hi és perquè el centre encara està en obres.
- Dirigint-se directament a **l'alumnat mediador, a l'alumnat ajudant, a les orientadores o al professorat en general i al professorat format en mediació.**

L'imprès perquè l'alumnat sol·licite la mediació es pot trobar en consergeria o demanar-lo al tutor o a la tutora al centre.

Procés de selecció d'alumnat mediador i formació:

En l'última sessió d'avaluació, l'equip docent dels grups de 1r ESO proposa l'alumnat que per les seues característiques pot ser candidat a ser mediador/mediadora. Ser mediador o mediadora està obert a tot l'alumnat, qualsevol dels i les nostres estudiants pot formar part del grup, només cal informar-se i demanar-ho, sempre a principi de curs per a poder formar-se.

En setembre es reparteix una circular als proposats i a totes i tots els que han demostrat interès amb la data i l'hora per a la primera reunió on l'alumnat que ja es mediador respon a totes les seues preguntes. Se'ls informa de les sessions, qui les imparteix i de l'hora en la que es realitzen, dimecres de 14:15 a 15:15. També se'ls explica que és completament voluntari i que no hi ha cap problema si no es volen formar en mediació encara que hagen estat seleccionats.

Hi ha un cronograma amb les dates i els conceptes que es tractaran, són entre 12 i 15 sessions que s'intentarà siguen el més dinàmiques possible.

Procés de selecció de l'alumnat que ha de mediar en un conflicte:

La selecció del mediador o de la mediadora més adequat/adequada al problema la farà la coordinadora de mediació:

- L'alumnat mediador no ha de tindre relació personal amb l'alumnat mediat, per a mantenir la imparcialitat.
- L'alumnat mediador s'escollirà entre els que no formen part dels grups de l'alumnat mediat.
- L'alumnat que sol·licita la mediació a d'estar d'acord amb l'alumnat mediador seleccionat.
- Si el mediador és un professor, s'escollirà entre els que no donen classe a l'alumnat mediat.
- Si la mediació és entre un/-a professor/-a i un/-a alumne/-a, s'escollirà entre una persona del professorat format i un/-a alumne/-a formats. L'alumnat mediador no tindrà al professorat que té el conflicte com a docent.

(Funciona bé que l'alumnat mediador siga com a mínim dos anys major que l'alumnat mediat, el professorat mediador aplica el sentit comú davant l'elecció de l'alumnat que mediarà en el conflicte depenent de la situació, la problemàtica i les característiques personals de l'alumnat que demana una mediació).

Espai físic necessari:

Un aula disponible al centre per realitzar les intervencions de mediacions. Actualment al nostre centre es realitza en l'aula d'atenció a famílies però és molt important que l'alumnat mediador tinga un lloc propi on tindre tot el material al seu abast, així com per poder preparar les intervencions i realitzar-les.

Documents a utilitzar en el procés de mediació:

Diàleg: Durant la mediació l'alumnat en conflicte expressa les seues queixes i demanaran canvis en l'actitud de l'altre, en un diàleg igualitari amb torns de parlar i d'escoltar.

Acord: De la mateixa manera es comprometran a corregir aquelles coses que no fan bé o que molesten l'altre. Tots aquests compromisos es traslladaran a un document que hauran de signar les dues parts per tal que quede constància del acord a què han arribat:

- FULL PER A SOL·LICITAR LA MEDIACIÓ
- JUSTIFICANT D'ASSISTÈNCIA
- COMPRÍS DE CONFIDENCIALITAT ENTRE LES PARTS
- COMPROMÍS ENTRE LES PARTS/DOCUMENT DE SEGUIMENT
- CARNET DE MEDIADOR/MEDIADORA

Seguiment dels resultats:

Aproximadament quinze dies després d'haver-se fet la mediació (segons les característiques de la mediació realitzada) caldrà que els mateixos mediadors que portaren el cas es tornen a reunir amb l'alumnat implicat per tal de veure si el conflicte s'ha resolt. Així mateix passar uns mesos podrien tornar a convocar els alumnes per tal de veure com ha evolucionat la seua relació.

L'horari per al seguiment de la mediació s'adequarà al que s'ha expressat en l'apartat de l'horari de mediació.

IMPLICACIÓ DEL PROFESSORAT EN EL SERVEI DE MEDIACIÓ

Pretenem que tota la Comunitat Educativa valore el projecte de mediació escolar del centre com a un sistema de resolució de conflictes, potèncie i facilite la utilització del servei amb la creença que així s'aconseguirà millorar la convivència al centre.

El professorat s'ha d'implicar transmetent a l'alumnat la conveniència de la seua utilització front a les diferents situacions de conflicte que puga observar al centre entre l'alumnat, tant dins com fora de l'aula.

El professorat i els tutors i les tutores en particular són els que detecten conflictes en les aules i els que cal que dirigeixen l'alumnat a la mediació abans que els problemes es facen més greus, l'alumnat no sap què fer i és l'equip docent qui pot ajudar-los a trobar una eixida dialogada.

DIFUSIÓ DEL SERVEI DE MEDIACIÓ

➤ A LES FAMÍLIES

Quan les famílies de l'alumnat de 1r ESO venen al centre se'ls informa que hi ha un grup d'alumnat mediador (el millor és que siguen els propis mediadors i mediadores qui ho facen, encara que de vegades no pot ser hi ho fa l'equip de professorat) i què significa ser alumnat mediador, també se'ls reparteix un tríptic amb informació.

➤ A L'ALUMNAT NOUINGUT

Durant les tutories de principi de curs, l'alumnat mediador informa a l'alumnat de 1r ESO sobre el grup de mediació del centre, els explica què és la mediació, com poden utilitzar-la i responen als seus dubtes.

➤ ALS TUTORS I A LES TUTORES

En la reunió de tutors/tutores de principi de curs, els i les alumnes, o el professorat mediador, informa i demana als tutors i tutores que ho utilitzen per a resoldre problemes de convivència a l'aula.

➤ A LA RESTA DEL PROFESSORAT

- Informem al professorat del centre durant el Claustre d'inici de curs i ho recordem al llarg del curs escolar.
- Pengem pòsters amb fotografies de l'alumnat mediador en les diferents aules.
- Pengem pòsters amb l'eslògan del grup de mediació.
- Repartim adhesius a l'alumnat de 1r ESO amb el logo del grup de mediació.
- L'alumnat mediador té avantatges en el centre, com per exemple poder triar els primers les activitats que volen fer durant les Jornades Culturals...

➤ A LA COMUNITAT EDUCATIVA

Utilitzem les plataformes de difusió del centre escolar: web del centre i xarxes socials.

Exemple de CRONOGRAMA MEDIACIÓ

CURS 2025/2026

GRUP MEDIACIÓ			
Data	Activitat	Materials de suport	Avaluació-Observacions
15/10/2024	- Definició de conflicte. Reaccions front al conflicte.		
22/10/2024	- Actituds davant el conflicte. - Anàlisis del conflicte.		
29/10/2024	- La comunicació en el conflicte. Estils de comunicació: assertiu, passiu, agressiu. - La comunicació, el conflicte i la mediació.		
5/11/2024	- L'escolta activa.		
12/11/2024	- Missatges en primera persona (missatge JO) - L'assertivitat (respecte cap a l'altra persona)		
26/11/2024	- L'assertivitat (respecte cap a l'altra persona) - L'empatia.		
10/12/2024	- La Comunicació no verbal. - Com preguntar.		
17/12/2024	- Les habilitats socials: Definició, característiques, característiques de les persones amb altes o baixes habilitats socials. Habilitats socials bàsiques per a la mediació escolar. - Iniciar i mantenir conversacions		
07/01/2025	- Identificar problemes. - Ajudar a expressar emocions. - Sol·licitar canvis de conducta.		

	- Ajudar a solucionar els problemes.		
14/01/2025	- La intel·ligència emocional. Què és la intel·ligència emocional? - Components de la intel·ligència emocional.		
21/01/2025	- Components de la intel·ligència emocional.		
28/01/2025	- La Mediació escolar en la resolució dels conflictes. - Característiques de la Mediació escolar.		
04/02/2025	- El procés mediador: alguns detalls importants.		

Per a programar el contingut vam utilitzar el llibre del “Proyecto ARMONIA” *Cuaderno de Trabajo para la Formación de Mediadores* però només és una orientació.

També ho són les dates del cronograma, de vegades el professorat té reunions i cal aplaçar-ho per un altre dimecres. Tenim un grup de professorat format que, encara que no estiga en el cronograma, sempre està disposat quan el necessitem.